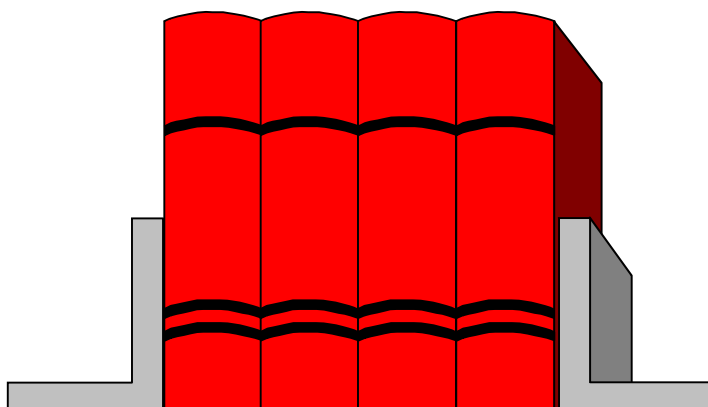

BIBLIOTEKFILIAL PÅ BÆRUM VERK

Forvaltningsrevisjon **Gjennomført 01.2001 – 08.2001**

Morten Mjølunes
fagansvarlig for forvaltningsrevisjon

Vera Hovelsen

INNHold

SAMMENDRAG -----	2
MÅLSETTING MED PROSJEKTET-----	2
REVISORS VURDERING-----	2
KONKLUSJONER-----	3
ANBEFALINGER-----	3
1 INNLEDNING -----	4
BAKGRUNNEN FOR PROSJEKTET-----	4
AVGRENSNINGER-----	4
2 MÅLSETTINGER FOR PROSJEKTET -----	5
PROBLEMSTILLINGER:-----	5
3 ANVENDTE METODER I PROSJEKTET -----	6
DATAINNSAMLING-----	6
BEARBEIDING OG ANALYSE-----	6
4 HAR SAKSBEHANDLINGEN I PLANSEKSJONEN VÆRT FORSVARLIG OG ER GOD FORVALTNINGSSKIKK FULGT? -----	7
4.1 REVISJONSKRITERIER-----	7
4.2 FUNN/FAKTA-----	7
4.3 REVISJONENS VURDERINGER-----	9
5 HAR LØVENSKIOLD FÅTT TILSTREKkelige TILBAKEMELDINGER I REGULERINGSSAKEN? -----	11
5.1 REVISJONSKRITERIER-----	11
5.2 FUNN/FAKTA-----	11
5.3 REVISJONENS VURDERINGER-----	12
6 VAR DET FORSVARLIG Å FORETA INNKJØP AV BØKER? -----	14
6.1 REVISJONSKRITERIER-----	14
6.2 FUNN/FAKTA-----	14
6.3 REVISJONENS VURDERINGER-----	15
7 VAR DET FORSVARLIG Å INNGÅ LEIEKONTRAKT? -----	16
7.1 REVISJONSKRITERIER-----	16
7.2 FUNN/FAKTA-----	16
7.3 REVISJONENS VURDERINGER-----	17
8 HAR GRUNNLAGET FOR DEN POLITISKE BEHANDLINGEN VÆRT TILFREDSSTILLENDEN? -----	19
8.1 REVISJONSKRITERIER-----	19
8.2 FUNN/FAKTA-----	19
8.3 REVISJONENS VURDERINGER-----	22
9 REVISJONENS KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER -----	23
KONKLUSJON-----	23
ANBEFALINGER-----	23
LITTERATUR OG KILDEHENVISNINGER -----	24
VEDLEGG 1 GANGEN I BIBLIOTEKSSAKEN: -----	25
VEDLEGG 2 PLANSEKSJONENS KOMMENTARER TIL RAPPORTEN. -----	28

SAMMENDRAG

Målsetting med prosjektet

Tre kommunestyrerepresentanter bad kontrollutvalget gjennomgå saken vedrørende etablering av bibliotekfilial på Bærum Verk, og kontrollutvalget vedtok at revisjonen skulle gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt på dette.

Formålet med prosjektet har vært å vurdere saksbehandlingen i forbindelse med etableringen av bibliotekfilialen og revisjonen har delt inn gjennomgangen i følgende problemstillinger.

Problemstillinger:

1. Har saksbehandlingen i planseksjonen vært forsvarlig og er god forvaltningsskikk fulgt?
2. Har Løvenskiold fått tilstrekkelige tilbakemeldinger fra planseksjonen i reguleringsaken?
3. Var det forsvarlig å foreta innkjøp av bøker?
4. Var det forsvarlig å inngå leiekontrakt?
5. Har grunnlaget for den politiske behandlingen vært tilfredsstillende?

Revisjonen har ikke vurdert de juridiske aspektene ved inngåelsen av leieavtalen eller ved avtalens innhold som sådan. Rapporten vurderer heller ikke hensiktsmessigheten i de politiske vedtak knyttet til spørsmålet om etablering av biblioteksfilial på Bærum Verk

Revisors vurdering

1. Har saksbehandlingen i planseksjonen vært forsvarlig og er god forvaltningsskikk fulgt?

Fra utbygger sendte inn komplett reguleringsforslag til det ble andregangsbehandlet i plan- og miljøutvalget gikk det 17 måneder. Dette er etter revisjonens vurdering lang tid og en god del lenger enn det seksjonen oppgir som normal saksbehandlingstid. Saksbehandlingen slik den framkommer er etter revisjonens vurdering lite forsvarlig og lite i samsvar med god forvaltningsskikk.

Flere politiske vedtak skapte forventninger om et forestående bibliotek på Bærum Verk, og saken utsettes i de politiske instanser i påvente av reguleringsaken. At reguleringen ikke er ferdigbehandlet før i desember 2000, gir etter revisjonens vurdering ikke indikasjon om høy prioritet i planseksjonen.

2. Har Løvenskiold fått tilstrekkelige tilbakemeldinger i reguleringsaken?

Reguleringsaken er etter revisjonens vurdering preget av forsinkelser og til tider mangelfulle tilbakemeldinger fra planseksjonen. At det tar tid å svare på en henvendelse kan forsvares, men dersom kommunen ikke kan gi svar uten ugrunnet opphold, må det gis beskjed om det i form av et foreløpig svar. Videre mener revisjonen at forvaltningsprinsipper om åpenhet og forutsigbarhet i saksbehandlingen ikke kan sies å være overholdt gjennom hele saksbehandlingen.

3. Var det forsvarlig å foreta innkjøp av bøker?

At Bærum bibliotek begynner sin del av forberedelsene til et bibliotektilbud på Bærum Verk i etterkant av politiske vedtak som er fulgt opp med bevilgninger, er etter revisjonens vurdering naturlig og forsvarlig.

4. Var det forsvarlig å inngå leiekontrakt?

Leiekontrakt ble inngått etter positivt politisk vedtak. Den økonomiske forpliktelsen som er påført kommunen er etter revisjonens vurdering i samsvar med kommunal praksis. Etter revisjonens vurdering har inngåelsen av leiekontrakten, vært uproblematisk og forsvarlig idet den er utarbeidet av rette seksjon i kommunen og rettmessig underskrevet. Det mangler imidlertid skriftlige rutiner for inngåelse av langsiktige avtaler i kommunen.

5. Har grunnlaget for den politiske behandlingen vært tilfredsstillende?

Revisjonen har vurdert saksforberedelsene forut for vedtakene i kommunestyret. Deler av saksgrunnlaget til kommunestyremøtet 15. desember 1999 inneholdt feil som angikk den faktiske gangen i saken og utbygger sin deltakelse i planene. De mangelfulle og gale opplysningene gjør at kommunestyret etter revisjonens vurdering ikke har fått en korrekt redegjørelse av saken slik den sto. Dette er lite tilfredsstillende i forhold til kravet om forsvarlig saksforberedelse. Revisjonen mener dette prinsipielt er betenkelig.

Saksforberedelsene i forkant av de øvrige seks vedtakene i kommunestyret knyttet til saken, er etter revisjonens vurdering forsvarlige. Vi mener disse har utgjort et godt nok grunnlag til å kunne ta gjennomtenkte politiske avgjørelser, og revisjonen kan ikke se at opplysningene kommunestyret har fått inneholder feil eller mangler.

Konklusjoner

Planseksjonen har samlet sett brukt over to år på saksbehandlingen i forbindelse med reguleringssaken. Etter revisjonens vurdering er dette ikke holdbart og kan ikke sies å oppfylle forvaltningsmessige krav til forsvarlighet og god forvaltningsskikk. Revisjonen er innforstått med de kapasitetsproblemer planseksjonen hadde i perioden.

Revisjonen mener Løvenskiold har fått et foreløpig svar etter lovens krav. Likevel er det revisjonens oppfatning at det fra planseksjonen burde vært gitt raskere og bedre tilbakemeldinger i løpet av reguleringssaken.

Revisjonen mener det var forsvarlig av administrasjonen å foreta innkjøp av bøker.

Revisjonen mener også det var forsvarlig av administrasjonen å inngå leiekontrakt.

På møtet 15. desember 1999 fikk medlemmene i kommunestyret utdelt et skriv som inneholder faktiske feil og gir et misvisende bilde av saken. Dette mener revisjonen er uheldig. Sakene som ellers er lagt frem for kommunestyret synes å være forsvarlig utredet.

Anbefaling

1. Kvalitetssikringen av omdelt materiale til kommunestyret bør innskjerpes.

1 INNLEDNING

Bakgrunnen for prosjektet

Revisjonen er pålagt etter lov og forskrift å utføre forvaltningsrevisjon. *Revisjonen skal kontrollere at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater¹.*

I brev av 28. april 2001 ba tre kommunestyrerepresentanter om at kontrollutvalget skulle gjennomgå saken vedrørende etablering av bibliotekfilial på Bærums Verk. Henvendelsen ble behandlet på kontrollutvalgets møte 07. mai 2001, og det ble vedtatt, at revisjonen skulle gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt for å vurdere saksbehandlingen i forbindelse med etablering av bibliotekfilial på Bærums Verk.

Kontrollutvalget og revisjonen skal ikke vurdere hensiktsmessigheten i de vedtak som blir gjort av politiske organer med beslutningsmyndighet. Vi vil derfor ikke ta stilling til hensiktsmessigheten i å etablere en bibliotekfilial på Bærums Verk. Kontrollutvalget skal likevel påse at organisasjon, saksforberedelse og beslutningsprosess i de politiske organene fungerer på en måte som garanterer oppfyllelse av alle faglige krav og ivaretar grunnleggende rettsikkerhetshensyn overfor kommunens innbyggere og andre som berøres av vedtakene.²

Avgrensninger

Da kommunen har mottatt erstatningskrav fra Løvenskiold og kommunen dermed er part i en rettslig konflikt, vil revisjonen ikke vurdere de juridiske aspektene ved inngåelsen av leieavtalen eller ved avtalens innhold som sådan.

Allerede i januar 1997 forelå det planer om bygging av et nytt helsesenter på Bærums Verk. I og med at denne saken dreier seg om etableringen av bibliotekfilial på Bærums Verk, foretar ikke revisjonen noen vurdering av saken slik den forelå før biblioteket kom med som en del av reguleringsplanene.

Alle sakene i forbindelse med bibliotekfilialen på Bærum Verk har gått til kommunestyret til endelig vedtak. Sektorutvalgene og formannskapet har etter det revisjonen kan se, ikke fattet endelige vedtak knyttet til denne saken. Kommunestyret er kommunens øverste organ og vi vil derfor ikke vurdere om formannskap og sektorutvalg har myndighet til å treffe de vedtak de har gjort³.

¹ Lov om kommuner og fylkeskommuner, § 60 nr 7

² Ot.prp.nr.42 (1991-1992). Om lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). Kapittel 10 Internt tilsyn og kontroll.

³ Lov av 25. september. nr. 107. 1992 § 6. Kommunestyret og fylkestinget er de øverste kommunale og fylkeskommunale organer. De treffer vedtak på vegne av kommunen eller fylkeskommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

2 MÅLSETTINGER FOR PROSJEKTET

Formålet med prosjektet er å vurdere saksbehandlingen i forbindelse med etableringen av bibliotekfilial på Bærums Verk. I dette ligger bl.a. å vurdere de etiske sidene ved administrasjonens behandling ovenfor politikerne og ovenfor utbyggere/utleier og innbyggere. Vi vil bl.a. se på den tilbakemelding som er gitt, og saksbehandlingstiden.

Løvenskiold-Vækerø er i denne saken den private forslagsstiller. Saksbehandlingen i og tilbakemeldinger fra planseksjonen angår derfor i første rekke Løvenskiold som utbygger og er den ytre part revisjonen vil konsentrere seg om i denne rapporten.

Vi vil også vurdere de økonomiske sidene ved at administrasjonen foretok innkjøp av bøker og inngikk leieavtaler før lokalene og driften var sikret.

Revisjonen vil videre foreta en vurdering av de juridiske sidene ved saksbehandlingen bl.a. overholdelse av svarfrister.

Siden saksbehandlingen omfatter flere politiske vedtak vil revisjonen til slutt vurdere bl.a. hvorvidt kravene til saksforberedelse er oppfylt i kommunestyret forutfor de vedtak som er fattet.

Saken om bibliotekfilial omfattes av tre delvis uavhengige saker: Reguleringssaken, innkjøpet av bøker, inngåelse av leiekontrakt.

Problemstillinger:

1. Har saksbehandlingen i planseksjonen vært forsvarlig og er god forvaltningsskikk fulgt?
2. Har Løvenskiold fått tilstrekkelige tilbakemeldinger i reguleringssaken?
3. Var det forsvarlig å foreta innkjøp av bøker?
4. Var det forsvarlig å inngå leiekontrakt?
5. Har grunnlaget for den politiske behandlingen vært tilfredsstillende?

3 ANVENDTE METODER I PROSJEKTET

Datainnsamling

Vi innhentet materiale som omhandler biblioteksaken fra flere hold i kommunen og fra Løvenskiold som i første rekke er den berørte part utenfor kommunens administrasjon. Fordi kildene har bidratt med materiale på tvers av problemstillingene, er det mest hensiktsmessig å framstille alt materiale under ett, og ikke etter de ulike problemstillingene.

Fra arkiv og intranettet har vi samlet sammen de aktuelle vedtak og handlingsprogrammer vedtatt i Bærum kommune i tidsrommet 1997-2001.

Fra planseksjonen mottok vi en del materiale angående sakens gang og deres behandling av den.

Vi tok kontakt med Bærums Verk A/S (som er et datterselskap av Løvenskiold-Vækerø A/S) og Løvenskiold som sendte oss det relevante materialet de hadde samlet fra reguleringsaken. Videre var vi i kontakt med den ene av arkitektene i saken, Egil Haugstad, som sendte oss sine loggføringer når det gjelder deres henvendelser til og kontakt med kommunen.

Vi gjennomførte den 13. juni 2001 et intervju med biblioteksjefen i Bærum kommune angående innkjøpene av bøker som var foretatt til en eventuell boksamling på Bærums Verk bibliotek. Vi mottok samtidig en del annet materiale fra henne, herunder avtaleteksten i den leieavtalen som er inngått mellom Bærum kommune og Bærums Verk A/S.

Vi har funnet fram til en del avisartikler som har omhandlet biblioteksaken, bl.a. etter kontakt med Asker og Bærums Budstikke.

I tillegg til dette har vi hatt flere samtaler med ansatte i kommunen.

Foreløpig rapport ble sendt til høring hos planseksjonen, og de kommentarene revisjonen fikk tilbake er innarbeidet i denne rapporten der revisjonen fant dette riktig. Kommentarene er også lagt ved som vedlegg 2.

Bearbeiding og analyse

De innsamlede dokumenter ble systematisert kronologisk for å få en oversikt over gangen i saken. I *Vedlegg 1 Gangen i biblioteksaken* er en oversikt over saksgangen med tilhørende dokumenter presentert.

4 HAR SAKSBEHANDLINGEN I PLANSEKSJONEN VÆRT FORSVARLIG OG ER GOD FORVALTNINGSSKIKK FULGT?

I framstillingen under hver av de fem problemstillingene vil vi først sette opp aktuelle krav eller kriterier vi vil vurdere de faktiske forhold ut fra. Dette vil omfatte lovkrav, regelverk etc. som inneholder aktuelle krav som skal oppfylles. Vi vil så presentere de relevante faktiske forhold i saken. Så vil vi gjøre en vurdering av fakta opp mot kravene. Til slutt i rapporten vil vi gi en samlet konklusjon i forhold til problemstillingen.

4.1 Revisjonskriterier

Private reguleringsforslag reguleres av Plan-og bygningsloven⁴. § 30 annet ledd sier at *Når det kommer inn private reguleringsforslag, skal det faste utvalg for plansaker selv snarest mulig behandle forslaget.*

Kravene til generell saksbehandlingstid i forvaltningen omhandles av § 11 a i Forvaltningsloven⁵ som sier at *Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.* Dette gjelder også under saksforberedelsene.

Videre følger det av uskrevne normer for god forvaltningsskikk at det er et krav til forvaltningen om forsvarlighet når det gjelder saksbehandlingen.⁶

I planseksjonens VP for 1998 sies det at en viktig utfordring er å *Samarbeide med private utbyggere og behandle private regulerings- og bebyggelsesplaner med god faglig og formell kvalitet og med forsvarlig fremdrift.* I VP for 1999 sies det at reguleringsplanen for bibliotek/legesenter på Bærums Verk antas å være ferdigbehandlet for førstegangsbehandling i mars 1999.

I VP for 2000 antas andregangsbehandlingen av Bærums Verk legesenter å være ferdig i 2. kvartal⁷ altså innen utgangen av juni 2000.

4.2 Funn/fakta

Den første formelle kontakten mellom Bærum kommunes planseksjon og Løvenskiold ble opprettet ved et møte avholdt i Kommunegården 13. januar 1997. På dette tidspunkt var det kun snakk om bygging av et helsesenter sentralt på Bærums Verk og ikke etablering av bibliotek.

I november 1997 tok Løvenskiold kontakt med Bærum kommune med tanke på reguleringsmessig avklaring hvor utgangspunktet var en forutsetning om en mindre vesentlig endring av reguleringsplanen for Bærums Verk fra 1988. Den 26. november 1997 vedtok

⁴ Lov av 14 juni. nr. 77. 1985.

⁵ Lov av 10 februar. 1967 § 11a første ledd.

⁶ Forvaltningsrett, side 386 og 396.

⁷ Virksomhetsplan 2000 side 6.

kommunestyret at det tas sikte på lokalisering av et bibliotek på Bærums Verk⁸. Fra dette tidspunkt ble bibliotekplanene en del av reguleringsforslaget fra Løvenskiold.

Løvenskiold sine arkitekter sendte inn skisseutkast til *Privat forslag til regulering av del av eiendommene 95/262 og 95/481 Bærums Verk, for etablering av nytt bygg for bibliotek og helsetjenester* 22. juni 1998. En skisse er ikke et gjennomarbeidet reguleringsforslag som kan legges frem til politisk behandling. Den tilfredsstillende ikke faglige og formelle krav til et reguleringskart og bestemmelser. På dette tidspunkt var det inngått intensjonsavtale mellom Bærums Verk A/S og Bærum Kommune, med Bærum bibliotek som leietaker i det forestående bygget. Planseksjonen mottok planforslaget, men saken ble i brev av 26. august utsatt til over nyttår på grunn av *stort arbeidspress og vanskelig bemanningssituasjon*. Årsmeldingen fra 1999 oppsummerte med at planseksjonen, forvaltning vest *ikke har hatt tilfredsstillende kapasitet i til å saksbehandle private reguleringsplaner og det vil være umulig å ta igjen etterslepet i år 2000*. På telefonforespørsel fikk Løvenskiold videre vite at samfunnsnyttige prosjekter måtte prioriteres fremfor helsehus på Bærums Verk og at dette forslaget ikke ville bli behandlet før i 1999.

I januar 1999 purret Løvenskiold på planseksjonen med begrunnelsen at nettopp samfunnsnyttige hensyn burde føre til prioritering av denne reguleringsaken. Den 20. januar møttes partene til gjennomgang av prosjektet og befaring på det aktuelle området for bygging. Da hadde ny saksbehandler fra Bærum kommune kommet inn i prosjektet som uttalte at saken *burde senest være ferdigbehandlet i løpet av 1. halvår i 2000, og muligens tidligere*.⁹ Det ble videre sagt at *saken er gitt høy prioritet i Bærum kommune og saksbehandles umiddelbart*.¹⁰

I løpet av 1999 var det en del kommunikasjon mellom planseksjonen og Løvenskiold, den 17. juni ble det varslet i avis at reguleringsarbeidet var igangsatt, og saken kom opp til førstegangsbehandling i plan- og miljøutvalget 16. desember 1999.

Planforslaget ble lagt ut på offentlig høring i tidsrommet 21. januar 2000 – 21. februar 2000. Den siste merknaden til det offentlige ettersynet kom inn til planseksjonen den 28. mars. De nødvendige justeringer etter innkomne meldinger ble foretatt av Løvenskiold, som sendte inn revidert reguleringsforslag/bebyggelsesplan 29. juni 2000. Dette ble andregangsbehandlet 12. oktober 2000 i plan- og miljøutvalget, og reguleringsplanen vedtatt i Kommunestyret den 15. desember 2000.

Ved henvendelse til planseksjonen fikk revisjonen opplyst at behandlingstiden for kurante reguleringsaker er ca. ett år. Behandlingstiden forutsetter at planen er av en slik planfaglig kvalitet at den kan tas opp til behandling.

Private reguleringsforslag er svært ulike når det gjelder det området reguleringen angår, og hvordan saken blir framlagt av den private part. Saksbehandlingstiden i private reguleringsaker vil derfor variere veldig. Revisjonen har av den grunn ikke funnet det hensiktsmessig å gå nærmere inn på dette for å sammenligne saksbehandlingstiden i den aktuelle sak med andre private reguleringsforslag.

⁸ Sak 85/97 i kommunestyret. I vedtaket sies det at det skal "vurderes spesielt å etablere bibliotek på det påtenkte helsesenteret".

⁹ Brev av 24. februar 1999 fra saksbehandler i planseksjonen til Løvenskiold.

¹⁰ Møtereferat fra møte 12. februar 1999 angående prosjekt helsetun.

4.3 Revisjonens vurderinger

Saksbehandlingen i planseksjonen har hatt betydning for politikerne, for utbygger/utleier og for innbyggerne i Bærum kommune. Dette fordi saksbehandlingen har utsatt den politiske behandling av biblioteksaken og dermed byggingen av "Helsetunet".

Private reguleringsforslag skal snarest mulig etter innsendelse (Plan- og bygningsloven § 30) / uten ugrunnet opphold (Forvaltningsloven § 11a) behandles av Plan- og miljøutvalget. Kravene om snarest mulig/uten ugrunnet opphold er ikke definert nærmere, men er generelle og skjønnsmessige angivelser. Når Bærum kommunes planseksjon mottar et privat reguleringsforslag står den fritt til å behandle det og avgjøre om kommunen vil gjøre forslaget til sitt. Fordi det er den private part som utfører planarbeidet og det hender at reguleringsforslagene har mangler eller formfeil, er det ikke uvanlig at saksbehandlingen tar tid. Eventuelle feil og mangler må rettes opp og reguleringsbestemmelser må utarbeides før forslaget kan sendes til førstegangsbehandling i plan- og miljøutvalget. Som nevnt oppgir planseksjonen at de normalt regner ca. ett år på behandlingen av private reguleringsforslag fra den dag det foreligger komplette planer.

I denne saken har det gått 17 måneder fra Løvenskiold sendte inn komplett reguleringsforslag til reguleringsplanen ble andregangsbehandlet i plan- og miljøutvalget i oktober 2000. Formelt startet planprosessen i juni 1999, men skisse til regulering forelå ett år tidligere.

Planseksjonen har ikke klart å holde den fristen de selv satte etter møtet i januar 1999. Det ble dessuten sagt at saken skulle gis høy prioritet og saksbehandles umiddelbart. At reguleringsaken ikke er ferdigbehandlet før i desember 2000, gir etter revisjonens vurdering hverken indikasjoner om høy prioritet eller umiddelbar saksbehandling.

Planseksjonens målsetninger slik de framkommer i VP for 1999 som var å førstegangsbehandle reguleringsforslaget i mars, er heller ikke oppnådd i og med at førstegangsbehandlingen ikke ble foretatt før i november. Tilsvarende er målsetningen fra 2000 om andregangsbehandling i 2. kvartal ikke oppnådd da denne ikke skjedde før i oktober.

Noe av planseksjonens begrunnelse for tidsbruken har vært at Løvenskiold underveis ikke leverte reguleringsforslag som var detaljerte nok. Dette medførte blant annet at forslaget ble behandlet som en ren flateplan ved førstegangsbehandlingen. Den fullstendige bebyggelsesplanen ble innlevert i juni 2000 med tanke på den forestående andregangsbehandlingen. Etter revisjonens vurdering kan ikke dette legitimere den lange saksbehandlingstiden i 1999. Det var i Løvenskiolds interesse å få godkjent en flateplan før de gikk i gang med utarbeidelse av bygningene¹¹, og en begrenset plan ved førstegangsbehandling skulle etter revisjonens vurdering tilsi at saken burde forløpt raskere.

Planseksjonen har i sine kommentarer til denne rapporten også bemerket at Løvenskiold brukte 6,5 måneder på bearbeide planforslaget etter førstegangsbehandling og vedtak i Plan- og miljøutvalget den 16. desember 1999¹². Den tiden det tok Løvenskiold å sende inn revidert planforslag var utenfor planseksjonens kontroll. Men etter revisjonens vurdering er det lite Løvenskiold kunne gjøre før alle merknader fra det offentlige ettersynet var kommet inn. Siste merknad ble mottatt hos planseksjonen 28. mars 2000 og planforslaget ble sendt fra Løvenskiold 29. juni.

¹¹ Protokoll fra møte i plan- og miljøutvalget den 16. desember 1999.

¹² Se vedlegg 2, punkt 5

Videre er det etter revisjonens vurdering underlig å delvis begrunne utsettelsen høsten 1998 med at samfunnsnyttige prosjekter må prioriteres. Regulering av et området ment for offentlig bibliotek og helsetjenester er slik revisjonen ser det utvilsomt en samfunnsnyttig sak.

Når det gjelder den avsluttende prosess, gikk det 3,5 måneder fra Løvenskiold leverte sitt reviderte reguleringsforslag til det ble andregangsbehandlet i Plan- og miljøutvalget. Planseksjonen har begrunnet dette tidsrommet med ferieavvikling og at forslaget besto av nytt materiale som måtte bearbeides¹³. Revisjonen ser betydningen av at en sak er tilstrekkelig og forsvarlig forberedt før den behandles i et politisk utvalg. Det er likevel revisjonens vurdering at 3,5 måneder er lang tid i en avslutningsfase.

Saksbehandlingstiden slik den samlet framkommer er etter revisjonens vurdering lite forsvarlig og lite i samsvar med god forvaltningsskikk. Fra skisse forelå til reguleringsplanen var vedtatt tok det to og et halvt år. Selv om planprosessen formelt startet i juni 1999, må det tas i betraktning at saken i 1998 ble utsatt fra kommunens side i 7 måneder. Det er med flere politiske vedtak skapt forventninger innad i kommunen, hos utbygger/utleier og blant befolkningen om et forestående bibliotek på Bærums Verk. Idet reguleringsaken trekker ut, utsettes saken i de politiske instanser¹⁴, noe som igjen får innvirkning for utbygger. Det er liten tvil om at forsinkelser innebærer økonomiske tap for utbyggere. I denne saken kan det ha store konsekvenser for leietakerne at "Helsetunet" ikke blir realisert¹⁵.

I tillegg burde reguleringsplanen etter revisjonens vurdering vært prioritert høyere i og med at Bærum kommune har inngått leieavtale og kjøpt inn bøker. Det er ikke god forvaltningsskikk at en kommune i sin saksbehandling ikke tar mer hensyn til de felles private og kommunale interesser, både av økonomisk og ikke-økonomisk art som her er inne i bildet.

Revisjonen er kjent med at planseksjonen i disse årene hadde store kapasitetsproblemer med det resultat at saksbehandlingstiden ble lenger på andre arbeidsområder. Dette kan forklare den lange saksbehandlingstiden på denne reguleringsaken.

¹³ Se vedlegg 2, punkt 4 (kommentar til punkt 5.3) og 5

¹⁴ I det vedtatte handlingsprogrammet for 2000-2003 står det i punkt 14 at kommunestyret kommer tilbake til bibliotekspørsmålet på Bærums Verk når reguleringsplanen er vedtatt.

¹⁵ Artikkel i Asker og Bærums Budstikke 12.juni 2001.

5 HAR LØVENSKIOLD FÅTT TILSTREKKELIGE TILBAKEMELDINGER I REGULERINGSSAKEN?

Når det gjelder tilbakemeldinger fra planseksjonen, vil vi som nevnt konsentrere oss om de tilbakemeldingene Løvenskiold som den private forslagsstiller har fått.

5.1 Revisjonskriterier

I kapittelet om alminnelige regler om saksbehandlingen i Forvaltningsloven¹⁶ står det at *Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok henvendelsen, snarest mulig gi foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og såvidt mulig angis når svar kan ventes.*

Foreløpig svar er særlig betydningsfullt i forbindelse med en søknad som setter saken i gang. I slike saker bør man strekke seg så langt som mulig for å gi opplysninger om når den avsluttende avgjørelse kan ventes. Hva som *er uforholdsmessig lang tid* må bero på en konkret vurdering hvor det blant annet legges vekt på sakens omfang og kompleksitet, antall parter og eventuelt forvaltningsorganer som er involvert, og på hvor stor belastning det er for den aktuelle part å vente på en avgjørelse i saken.¹⁷

Det gjelder ikke en ubetinget plikt til å angi et bestemt tidspunkt, idet det *såvidt mulig* skal angis når svar kan ventes. I den grad saksbehandlingstiden er usikker, bør forvaltningsorganet ta de nødvendige forbehold, og heller komme tilbake med en ny underretning hvis det viser seg at den antatte tidsrammen ikke lar seg overholde.

I tillegg er det i første ledd i § 11a krav om at *Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold*. Sammenholdt med andre ledd innebærer dette at dersom forvaltningsorganet ikke har noen grunn til å vente, skal saksbehandlingen skje så snart som mulig. Innenfor det å forberede en sak ligger blant annet å svare på brev og henvendelser i sakens anledning.

Det er videre et krav i de uskrevne regler for god forvaltningsskikk at forvaltningens saksbehandling må tilgodese hensynet til åpenhet overfor omverdenen.

5.2 Funn/fakta

Skisse til reguleringsforslag ble sendt inn fra Løvenskiold den 22. juni 1998. Den 26. august samme år sender planseksjonen ut brev som utsetter behandlingen av regulerings-saken til neste år. Dette begrunnes med *stort arbeidspress* og *vanskelig bemanningssituasjon*. På telefonforespørsel til Bærum kommune den 23. september, fikk en representant fra Løvenskiold opplyst at forslaget var mottatt, men ikke ville bli behandlet før i 1999 med begrunnelse at samfunnsnyttige prosjekter ville bli prioritert.

I etterkant av møtet som ble avholdt mellom partene den 20. januar 1999¹⁸, ga saksbehandler i planseksjonen i brev datert 24. februar melding om at saken *burde senest være ferdigbehandlet i løpet av 1. halvår i 2000, og muligens tidligere*. Det ble også sagt at

¹⁶ Lov av 10. februar 1967 § 11a annet ledd.

¹⁷ Kommentartutgave til Forvaltningsloven, side 107.

¹⁸ Møtereferat fra møte angående prosjekt helsetun er datert den 12. februar 1999

*saksbehandler kan ikke si at saken er kurant. Saken skal både gjennom politisk behandling og et offentlig ettersyn ... Men reguleringsspørsmålet virker ved første øyekast uproblematisk*¹⁹

I brev datert den 6. juli 1999, ba Løvenskiold om avklaring angående planområdet omfang, planbestemmelser, bygningenes plassering, p-plasser, tilbakemeldinger fra aktuelle høringsinstanser og fremdrift på grunnlag av innsendt planforslag samt korrigeringer som følge av møtet i januar. På dette tidspunktet hadde det vært noe kommunikasjon mellom partene, men Løvenskiold manglet en del svar før videre prosess kunne ta til. Løvenskiold krevde *snarlig behandling av reguleringsforslaget slik at endelig stadfestet reguleringsplan kan være på plass inneværende år.*

Etter møte med planseksjonen den 8. juli sendte Løvenskiold inn revidert forslag til regulering den 14. juli inkludert privat forslag til reguleringsbestemmelser. Tilbakemelding på dette kom etter puring 6 uker senere. I et brev datert 13. august fra arkitektene omtales Løvenskiolds vanskeligheter med å få kontakt med planseksjonen i uke 32. Arkitekten hos Løvenskiold opplyser å ha ringt 9 ganger uten å få tak i rette vedkommende. Planseksjonen at forslaget den 14. juli ikke var tilfredsstillende, at administrasjonen ønsket bedre dokumentasjon på visse punkter og at de fant det nødvendig å justere forslag til reguleringsbestemmelser²⁰.

Forslag til reguleringsbestemmelser fra Bærum kommune ble mottatt hos Løvenskiold den 20. september som sendte sine bemerkninger tilbake den 24. september. Det neste skritt i reguleringsprosessen var at saken kom opp til førstegangsbehandling i plan- og miljøutvalget 16. desember 1999. Planen ble behandlet som en ren flateplan etter skisse fra forslagsstiller. I følge protokollen fra møtet ønsket Løvenskiold å utarbeide bygningsutformingen først etter at de hadde fått en indikasjon på om de overordnede rammer kunne aksepteres. Ved behandlingen forelå privat forslag til bestemmelser for reguleringsplan. Vedtaket i plan- og miljøutvalget sier at trafikkarealene må justeres før andregangsbehandling²¹.

Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn med frist for tilbakemeldinger den 21. februar 2000. Løvenskiold ga sine kommentarer til merknadene fra høringsrunden den 17. april 2000 og sendte inn revidert forslag til reguleringsplan med bebyggelsesplan den 29. juni. Reguleringssaken kom opp til andregangsbehandling 12. oktober 1999²².

5.3 Revisjonens vurderinger

Første spørsmål blir om Løvenskiold hadde krav på foreløpig svar etter Forvaltningslovens § 11a annet ledd og om de da fikk et tilfredsstillende svar. Idet kommunen ikke kan påbegynne behandlingen av en forespørsel innen et halvt år, må det kunne sies at saken vil ta uforholdsmessig lang tid. Saken anses ikke av saksbehandler i planseksjonen for å være spesielt omfattende.

Foreløpig svar etter Forvaltningslovens § 11a annet ledd ble gitt av planseksjonen to måneder etter innsendelse av planforslag. Etter revisjonens vurdering må dette sies å oppfylle kravet om *snarest mulig*. Svaret besto i at saken ble utsatt til behandling i 1999 begrunnet med stort arbeidspres og bemanningsproblemer. Nærmere tidsangivelse for behandling og

¹⁹ Saksbehandlers kommentarer til referatet i brev av 24. februar 1999.

²⁰ Se vedlegg 2, punkt 4 (kommentar til punkt 5.2)

²¹ Sak 213/99

²² Sak 156/00

tilbakemelding om når saken kunne ventes å være ferdigbehandlet kom ikke før i februar 1999. Loven oppstiller krav om *så vidt mulig* når det gjelder angivelse av når endelig svar kan ventes. I og med at begrunnelsen for utsettelse er sterkt arbeidspress og bemanningsproblemer, mener revisjonen det kan forsvares at angivelsen kom i februar.

Revisjonen bemerker likevel at det generelt ikke gir indikasjoner om god forvaltningsskikk å utsette behandlingen av en sak i åtte måneder.

Generelt når det gjelder den videre behandlingen av saken, utsettes den gjennom 1999 av flere grunner. Gjentatte ganger opplevde Løvenskiold det som nødvendig å be om avklaring i forhold til allerede innsendte brev/skisser/forslag og angående videre fremdrift. Her kan det synes som om planseksjonen ikke har oppfylt kravet i loven om svar som en del av saksforberedelsene uten ugrunnet opphold. Dette tyder heller ikke på at prinsippet i forvaltningen om åpenhet og forutsigbarhet i saksbehandlingen kan sies å være overholdt.

For eksempel ba Løvenskiold i brev fra juli 1999 om en avklaring av en del punkter i regulerings-saken. Dette viser at tilbakemeldingene fra planseksjonen etter Løvenskiolds vurdering har vært mangelfulle i forhold til utbedringer av planforslaget. Når det er en privat part som skal framlegge forslag til reguleringsplan, er det av stor betydning at kommunens synspunkter og krav kommer skriftlig til uttrykk slik at den private forslagsstiller kan ta disse til etterretning. Revisjonen mener derfor at planseksjonens tilbakemeldinger her kan ha vært mangelfulle.

I etterkant av nytt møte 8. juli 1999, leverte Løvenskiold sitt reviderte forslag inkludert reguleringsbestemmelser den 14. juli. Forventede tilbakemeldinger fra kommunen uteble slik at Løvenskiold gjentatte ganger så seg nødt til å henvende seg til kommunen. Først etter purring og flere telefonhenvendelser fikk Løvenskiold muntlig tilbakemelding fra kommunen angående det sist innsendte forslaget og reguleringsbestemmelsene. Etter revisjonens vurdering er dette betenkelig. Planseksjonen opplyser at tilbakemeldingen deres på det leverte forslaget var omfattende og nødvendigvis måtte ta en del tid. At det tar tid å svare på en henvendelse er for så vidt uproblematisk, men dersom planseksjonen ikke kunne gi svar uten ugrunnet opphold, måtte det vært gitt beskjed om det i form av et foreløpig svar.

Løvenskiold synes å ha fulgt opp aktuelle forespørsler og krav om endringer fra kommunen i forhold til reguleringsforslaget. For eksempel mottok Løvenskiold kommunens forslag til reguleringsbestemmelser 20. september 1999, og sendte svar tilbake til kommunen den 24. september. Revisjonen mener generelt at saksbehandlingen kunne foregått raskere dersom kommunen hadde vært mer imøtekommende og gitt bedre tilbakemeldinger på hvor saken sto.

Når det gjelder den avsluttende prosess er det verd å bemerke at Løvenskiold sender inn revidert planforslag i juni 2000. Løvenskiold mottar ingen tilbakemeldinger på dette før i oktober når saken kommer opp til andregangsbehandling.

Sammenfattende er regulerings-saken etter revisjonens vurdering preget av forsinkelser som kunne vært unngått og til tider mangelfulle tilbakemeldinger fra planseksjonen.

6 VAR DET FORSVARLIG Å FORETA INNKJØP AV BØKER?

6.1 Revisjonskriterier

Vedtak som blir fattet i de politiske organene skal følges opp av administrasjonen i kommunen²³.

Et vedtak kan likevel ikke ansees som bindende før det er gitt budsjettmessige midler til å gjennomføre vedtaket.

6.2 Funn/fakta

Det ble fattet et vedtak i kommunestyret den 26. november 1997 om opprettelse av et bibliotek sentralt på Bærums Verk²⁴. Vedtaket dreier seg om lokalisering av bibliotek²⁵, og i punkt 2 står det at *Bok og mediabudsjettet styrkes i planperioden*.

I økonomimelding I for 1998 står det i punkt 7 at *Det innarbeides i 1998 investeringskostnader for biblioteksavdeling - Bærums Verk på 5,7 mill. kr. Det innarbeides også driftsmidler i 1998 på 200.000 kr. og årlig driftskostnader på 1,7 mill. kr. i 1999 og 2,3 mill. kr. fra år 2000*.

Videre foreligger det et brev fra rådmannen datert den 4. desember 1997 der direktøren for avdeling levekår bes om å følge opp kommunestyrevedtaket fra 26. november 1997.

I interne retningslinjer for samlingsutvikling til nye bibliotekfilialer står det bl.a. at *Ved opprettelsen av ny filial må samlingsutviklingen forberedes og iverksettes i god tid før biblioteket åpnes for publikum. En samling skal dekke mange års bokproduksjon og helst ikke ha for mange "hull"*.

På bakgrunn av vedtak i kommunestyret i november 1997 og brev fra desember 1997, ble det i 1998 og 1999 kjøpt inn bøker for til sammen 400.000 kroner. Pengene var i følge biblioteksjefen²⁶ satt av til innkjøpene, og det var gitt klarsignal fra seksjonssjefen. Videre forklarte biblioteksjefen at biblioteket mottok kulturfondmidler, og gav fra innbyggere i Bærum kommune med tanke på det forestående bibliotek. (De innkjøpte bøkene er regnskapsført på kapitalbudsjettet og bevisst holdt adskilt fra driftsbudsjettet.)

Biblioteksjefen forklarte videre i intervjuet at hensikten med å kjøpe inn bøker tidlig, er at det er viktig å ha en vid bokstamme ved opprettelsen av et nytt bibliotek. I følge biblioteksjefen tar det lang tid å skaffe til veie nødvendige bøker og annet materiale, samt at mange bøker etter en viss tid blir utsolgt og ikke trykket opp igjen. Det er dessuten viktig at det

²³ Kommuneloven av 25 september Nr.107. 1992, § 23 nr.2

²⁴ Sak 85/97

²⁵ *Kommunestyret tar sikte på lokalisering av et bibliotek sentralt på Bærums Verk. Egen sak om etablering av bibliotek på Bærums Verk legges fram for komiteen og kommunestyret før økonomimelding I 1998. Saken skal inneholde lokalisering, investering og driftskostnader, hvor det vurderes spesielt å etablere bibliotek på det påtenkte helsesenteret*

²⁶ Intervju med biblioteksjefen den 13. juni 2001.

oppretholdes kontinuitet i bokinnkjøpene og at man av den grunn kjøper en viss mengde bøker hvert år.

Innkjøp av bøker ble stanset fra år 2000 på grunn av at det ikke var bevilget mer penger. Revisjonen kan ikke se at det er fattet noe skriftlig vedtak om å stanse bokinnkjøpene utover at det ikke ble satt av midler til innkjøpene.

Biblioteksjefen forklarte at de innkjøpte bøkene i dag er deponert på biblioteket i Sandvika etter klarsignal fra seksjonssjefen og avdelingsdirektøren. I Sandvika er de i bruk, men de er merket med strekkoder slik at de i løpet av en til to måneder kan trekkes ut av denne boksamlingen og overføres til en filial på Bærums Verk.

6.3 Revisjonens vurderinger

Bærum bibliotek kjøpte inn bøker i 1998 og 1999 med tanke på en forestående bibliotekfilial på Bærums Verk. Retningslinjene²⁷ er klare på hvor viktig det er å være forutseende i forhold til utviklingen av en bokstamme ved en ny filial. Formålet er å opprette et bibliotek som gir et godt og tilfredsstillende tilbud til befolkningen. Revisjonen ser derfor ikke noe betenkelig ved formålstjeneligheten ved disse innkjøpene.

Idet kommunestyret i november 1997 vedtok opprettelse av bibliotek, skapte det forventninger om at det kunne skje i nær framtid. Dette ble bekreftet med økonomimelding I 1998 der det ble avsatt midler med tanke på den forestående filialen. At Bærum bibliotek begynner sin del av forberedelsene til et godt bibliotektilbud er etter revisjonens vurdering ikke å anse som uforsvarlig. Dette styrkes av brev fra rådmannen av 4. desember 1997 der vedtaket bes fulgt opp.

Etter revisjonens mening kan administrasjonen ikke kritiseres for innkjøpet av bøker.

²⁷ Interne retningslinjer for samlingsutvikling til nye bibliotekfilialer.

7 VAR DET FORSVARLIG Å INNGÅ LEIEKONTRAKT?

7.1 Revisjonskriterier

Vedtak som blir fattet i de politiske organene skal følges opp av administrasjonen i kommunen²⁸.

Et vedtak kan likevel ikke ansees som bindende før det er gitt budsjettmessige midler til å gjennomføre vedtaket.

I brev av 2. mars 1992 har rådmannen gitt interne retningslinjer for hvem i kommunen som har rett til å underskrive på kommunens vegne. Det framgår her at når det gjelder avtaler om kjøp av varer og tjenester er det *den som har anvisningsfullmakt for vedkommende område eller den som den ansvarlige har gitt fullmakt* som har rett til å skrive under. Rådmannen understreker vider at *den som underskriver en avtale på kommunens vegne har plikt til å bringe det på det rene at avtalen har hjemmel i vedtak gjort av det organ som har myndighet*.

Revisjonen kan ikke se at det foreligger et skriftlig reglement for hvilke retningslinjer som gjelder ved inngåelse av leiekontrakter.

Kommunestyret vedtok 11. desember 1996 reglement for attestasjon og anvisning. Generelt omhandler dette reglementet regler om attestasjons- og anvisningsmyndighet for krav, som skal dekkes over kommunens budsjett. Det følger av § 3, punkt 2 at *Avdelingsdirektørene har anvisningsmyndighet for sin avdeling.... Avdelingsdirektørene kan, ..., gi en eller flere av sine seksjonssjefer, tjenesteledere eller andre medarbeidere fullmakt til å an vise på sine vegne (punkt 3)*. I punkt 5 står det videre at *Ved anvisningen påtar den anvisningsberettigede seg ansvaret for at disposisjonen er budsjettmessig i orden, lovlig og økonomisk forsvarlig.... Det må påsees at det er gjort gyldig vedtak om bevilgning til vedkommende formål....*

Når Bærum kommune skal inngå en leiekontrakt om leie av lokaler til næringsvirksomhet, er det kutyme/ bransjestandard at man inngår kontrakter med en varighet på 5 år pluss 5 års opsjon. Dette tidsrommet begrunnes med praktiske årsaker, og er vanlig både i privat og offentlig sektor. Videre er det vanlig i Bærum kommune at leiekontrakter inngås av de respektive seksjonene i kommunen eventuelt med konsulentbistand fra Eiendomsforvaltningen²⁹.

7.2 Funn/fakta

I Biblioteksplan for Bærum 1998 – 2001 (Brodd-rapporten) fra november 1997 står det i forbindelse med opprettelse av filial på Bærums Verk at *det foreligger sannsynligvis en unik mulighet til å inngå avtale om lokaler for en ny bibliotekavdeling i et nytt bygg som er under planlegging på Bærums Verk. En eventuell avtale må inngås tidlig i 1998*. Denne rapporten ble behandlet i kommunestyret 26. november 1997 og lå til grunn for vedtaket som ble fattet. I vedtaket står det at det tas sikte på lokalisering av bibliotek på Bærums Verk og at det skal vurderes spesielt en etablering i det påtenkte helsesenteret³⁰.

²⁸ Kommuneloven av 25 september Nr.107. 1992, § 23 nr.2

²⁹ Samtale med Jan-Egil Clausen i Eiendomsforvaltningen

³⁰ Sak 85/97

I økonomimelding I for 1998 står det i punkt 7 at *Det innarbeides i 1998 investeringskostnader for biblioteksavdeling - Bærums Verk på 5,7 mill. kr. Det innarbeides også driftsmidler i 1998 på 200.000 kr. og årlig driftskostnader på 1,7 mill. kr. i 1999 og 2,3 mill. kr. fra år 2000.* 5,7 millioner ble satt av på kapitalbudsjettet til kjøp av tomt/grunn til bibliotek på Bærums Verk. Disse pengene ble ikke brukt, og senere ført tilbake. Revisjonen kan ikke se at det er bevilget penger til drift av bibliotek etter økonomimelding I for 1998.

I nytt vedtak i kommunestyret 27. mai 1998 ble det bestemt å vedta komiteens innstilling som i punkt 1 sier at *Det opprettes bibliotekfilial i "Helsetunet" på Bærums Verk* og i punkt 2 at *Det inngås leieavtale med Bærums Verk A/S om leie av 457 m² i "Helsetunet"*³¹. Punkt 3 sier videre at *Drifts- og investeringsmidler innpasses i Økonomimelding I-1998 og Handlingsprogram 1999-2002.*

Intensjonsavtale om leie av lokaler til bibliotek ble inngått våren 1998 på bakgrunn av vedtak om opprettelse av bibliotek i november 1997. Da nytt vedtak var fattet i kommunestyret i mai 1998 ble endelig leiekontrakt om leie av lokaler på Handelsstedet Bærums Verk inngått mellom Bærums Verk A/S og Bærum kommune den 1. september samme år.

Leiekontrakten ble utarbeidet av representanter fra Seksjon helse, miljø og kultur i Bærum kommune, Bærum bibliotek og Bærums Verk A/S i samarbeid. Seksjonen fikk konsulentbistand fra Eiendomsforvaltningen. Tidligere seksjonssjef skrev under kontrakten på vegne av kommunen. Seksjonssjefen hadde anvisningsmyndighet på det aktuelle tidspunkt³².

I forbindelse med undertegningen av kontrakten ble det tatt forbehold om innflyttingsdato til reguleringsaken ble avklart. Det ble uttalt av senterleder på handelsstedet Bærums Verk i brev av 22. juni 1999 at *høsten 1999 burde være realistisk.*

Det følger av leiekontraktens punkt 6.1 at *leieareal overtas av leietaker etter nærmere avtale.* Slik avtale foreligger ikke per i dag, og kontrakten innebærer ingen økonomiske forpliktelser for Bærum kommune før bygget står ferdig og overtakelse er avtalt. Etter punkt 6.2 i kontrakten utløper leieforholdet den 31. desember 2004.

7.3 Revisjonens vurderinger

Det er revisjonens vurdering at fremleggelsen av Brodd-rapporten og vedtaket i kommunestyret i november 1997 har vært en forutsetning for å inngå leiekontrakten. Den endelige kontrakten mellom Bærum kommune og Bærums Verk A/S er videre inngått etter positivt vedtak i kommunestyret 27. mai 1998 som sier at: *Det inngås leieavtale med Bærum Verk A/S.*³³

Når det gjelder den økonomiske forpliktelsen som ved inngåelsen av leiekontrakten er påført kommunen, er det to spørsmål revisjonen har vurdert. For det første er det spørsmål om den økonomiske forpliktelsen kommunen vil ha overfor Løvenskiold er gyldig opprettet i seg selv. Dernest er det spørsmål om rette vedkommende har påført kommunen den økonomiske forpliktelsen.

³¹ Protokoll fra kommunestyremøte 27. mai 1998, sak 43/98

³² Oversikt over personer med anvisningsmyndighet fra avdeling Levekår i 1998

³³ Protokoll fra kommunestyremøte 27. mai 1998, sak 43/98

Leiekontrakten er inngått etter positivt vedtak i kommunestyret. Når kommunen inngår leiekontrakter til næringsvirksomhet, er det bransjestandard at leietiden er på 5 år. Dette går revisjonen ut fra at kommunestyret er innforstått med når det fattes et vedtak om inngåelse av leiekontrakt. I denne saken er varigheten usikker i og med at tiltredelse av leieforholdet krever nærmere avtale. Revisjonen vurderer det likevel dithen at avslutning av pågående reguleringssak og bygging av "Helsetunet" har vært tatt i betraktning av kontraktspartene ved kontraktsinngåelsen. Dette underbygges av brevet fra senterlederen på Bærums Verk der det står at innflytting ble ansett som realistisk i løpet av høsten 1999. Det betyr at leieforholdet fra overtakelse ville ha en varighet på ca. 5 år.

At kommunen i de 5 årene ville være påført en økonomisk forpliktelse, er etter revisjonen vurdering noe kommunestyret har tatt stilling til og akseptert i det de fattet vedtaket om kontraktsinngåelse. Det følger dessuten av vedtaket at midler skulle innpasses i økonomimelding og handlingsprogram. Etter revisjonen vurdering har administrasjonen her handlet forsvarlig. Når det senere viser seg at planene om bygging av "Helsetunet" og drift av bibliotekfilial kanskje blir skrinlagt, er dette beslutninger som administrasjonen ikke har kontroll med eller hadde forutsetninger for å forutse på tidspunktet for avtaleinngåelsen. Revisjonen mener derfor at administrasjonen ikke kan lastes for å ha innrettet seg etter vedtaket fra 1998.

Når det gjelder kompetanse til å inngå kontrakten, står det ikke noe i reglementet for attestasjon og anvisning hvorvidt inngåelse av avtaler/kontrakter er omfattet av reglene. Dette følger heller ikke av de interne retningslinjene fra 1992. Revisjonen forstår reglementet og retningslinjene likevel slik at den enkelte ansatte med anvisningsmyndighet har rett til å inngå avtaler/kontrakter innenfor egen budsjetttramme, så lenge de vedtatte formålene med virksomheten ivaretas. Dette underbygges av at praksisen i kommunen i følge eiendomsdirektøren, er at seksjonene i kommunen inngår leiekontrakter som angår deres virksomhet.

Leiekontrakten er i denne saken utarbeidet av rette seksjon i kommunen, og underskrevet av en person med anvisningsmyndighet. Etter revisjonens vurdering har inngåelsen av leiekontrakten vært forsvarlig og uproblematisk.

8 HAR GRUNNLAGET FOR DEN POLITISKE BEHANDLINGEN VÆRT TILFREDSSTILLENDENDE?

Vi vil her vurdere saksforberedelsen som politikerne er har fått som grunnlag for å treffe sine beslutninger. Vi vil vurdere saksgrunnlaget til hvert av møtene der det ble fattet vedtak knyttet til biblioteksfilialen på Bærum verk.

8.1 Revisjonskriterier

Saksbehandlingen i kommunal forvaltning hviler på fire legale fundamenter: Grunnloven av 1814, Forvaltningsloven av 1967, Offentlighetsloven av 1970 samt Kommuneloven av 1992. Lovverket skal sikre at framgangsmåten i forvaltningssaker er korrekt, og at det blir truffet riktige avgjørelser. Om saksforberedelser står det i Kommunelovens § 23 at *Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.*

I kommunelovens § 39 nr 1 står det videre at *Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv ved reglement nærmere regler for saksbehandlingen i folkevalgte organer*³⁴. I 1995 vedtok kommunestyret: Reglementer og delegeringer for kommunale styrer, utvalg, komiteer, nevnder og råd³⁵. Det ble foretatt en del revideringer av dette og i 1999 ble det vedtatt et nytt reglement³⁶. Vi gjengir her aktuelle kriterier fra reglementet fra 1999.

Reglementet for Bærum formannskap³⁷ sier i § 1 at *Rådmannen påser at saker som formannskapet skal behandle er forberedt på forsvarlig måte. ... Rådmannens utredning og innstilling eller konklusjon skal inngå som en del av beslutningsgrunnlaget for formannskapet. ...*

I reglementet for Bærum kommunestyre³⁸ står det i § 1 at *I saker som legges fram for kommunestyret til behandling skal det ordinært foreligge innstilling fra formannskapet, Innstillingen skal inneholde forslag til vedtak,*

Saker som legges fram for folkevalgte organer, skal altså være forsvarlig utredet. I dette ligger at alle nødvendige faktiske forhold er klarlagt og at opplysningene er korrekte og fullstendige slik at det kan fattes et riktig vedtak.

8.2 Funn/fakta

Saker knyttet til biblioteksfilialen har vært behandlet av kommunestyret flere ganger. Vi vil her kun ta for oss de sakene der behandlingen har medført et endelig vedtak i kommunestyret.

26. november 1997³⁹ behandlet kommunestyret første gang spørsmålet om biblioteksfilial på Bærums Verk.

³⁴ Lov av 25. september. nr. 107. 1992

³⁵ Reglementer og delegeringer for kommunale styrer, utvalg, komiteer, nevnder og råd, november 1995.

³⁶ Reglementer og delegeringer for kommunale styrer, utvalg, komiteer, nevnder og råd, september 1999.

³⁷ Reglementet for Bærum formannskap, september 1999.

³⁸ Reglementet for Bærum kommunestyre, september 1999.

³⁹ Sak 85/97

Til grunn for kommunestyrets behandling av saken, lå innstillingen med forslag til vedtak fra komiteen for arbeid og fritid, Brodd-rapporten samt tegninger og beskrivelser av det planlagte bygget. Saken var ikke innom formannskapet.

Komite for arbeid og fritid vedtok sin innstilling 4. november 1997. Til grunn for deres behandling lå Bibliotekplan for Bærum bibliotek 1998 – 2003 eller Brodd⁴⁰-rapporten, som kom samme måned. Komiteen for arbeid og fritid hadde tidligere⁴¹ vedtatt å få utarbeidet en ny bibliotekplan. Rapporten er en beskrivelse av Bærum biblioteks organisering og tjenesteyting og der det vurderes hvor det trengs ytterligere satsing og er behov for nye avdelinger.

Kommunestyret vedtok på grunnlag av saksgrunnlaget at det tas sikte på lokalisering av bibliotek sentralt på Bærum verk.

27. mai 1998 behandlet kommunestyret⁴² biblioteksaken neste gang.

Til grunn for behandlingen lå vedtaket fra november 1997, rådmannens redegjørelse, innstilling fra komiteen for arbeid og fritid og innstilling fra formannskapet. Rådmannens redegjørelse omhandler lokalisering, investeringskostnader og driftskostnader for biblioteket på Bærums Verk. Herunder vurderes hvilket driftsalternativ som vil være det beste. Komiteens innstilling var å opprette bibliotekfilial på Bærums Verk, inngå leiekontrakt og innpasse drifts- og investeringsmidler i økonomimelding og handlingsprogram. Formannskapets innstilling var at kommunestyret skulle ta komiteens vedtak til etterretning.

Kommunestyret vedtok komiteens innstilling enstemmig.

17. juni 1998 behandlet kommunestyret økonomimelding I. Til grunn for behandlingen lå rådmannens redegjørelse, økonomimelding I, innstilling med forslag til vedtak fra formannskapet. Kommunestyret vedtok å innarbeide investeringskostnader for biblioteksavdelingen på 5,7 millioner i 1998. Det ble også vedtatt å innarbeide driftsmidler i 1998 på 200.000 kroner og årlige driftskostnader på 1,7 millioner for 1999 og 2,3 millioner for år 2000.

9. desember 1998 behandlet kommunestyret forslag til handlingsprogram for 1999-2002⁴³ fra økonomiutvalget. Til grunn for behandlingen lå forslag til handlingsprogram 1999 - 2002 med formannskapets innstilling og økonomiutvalgets forslag med endringer. I forslaget står det som strategi/tiltak *Iverksette etablering og drift av ny avdeling på Bærum Verk*⁴⁴. Under endringer står det *På bakgrunn av forsinkelser utsetter etablering av biblioteket på Bærum Verk til år 2000. Dette medfører en innsparing på 1,5 mill i 1999*⁴⁵. Det framkom ikke motforslag til dette under kommunestyrets behandling av forslag til handlingsprogram⁴⁶.

⁴⁰ Høyskolen i Oslo, avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag

⁴¹ Møte 9. september 1997

⁴² Sak 43/98

⁴³ Sak 115/98

⁴⁴ Forslag til handlingsprogram 1999 – 2002, s 41

⁴⁵ Forslag til handlingsprogram 1999 – 2002, s 41

⁴⁶ Protokoll fra møtet i kommunestyret 09.12.98

Kommunestyret vedtok: *Formannskapetets forslag til handlingsprogram... med de endringer som følger av kommunestyrets enkeltvedtak, enstemmig vedtatt med 37 mot 34 stemmer*⁴⁷.

15. desember 1999 behandlet kommunestyret forslag til handlingsprogram for 2000 – 2003⁴⁸. Til grunn for behandlingen lå handlingsprogram 2000 – 2003 med formannskapetets innstilling og økonomiutvalgets forslag med endringer. I tillegg ble det omdelt et internt notat av 13. desember 1999 vedrørende oppbygging av boksamlinger fra Seksjonssjef HMK/ biblioteksjefen, et brev fra Lommedalens Vel og Bærum Verk Vel av 7. desember 1999, et brev fra Løvenskiold av 6. desember 1999⁴⁹ til ordføreren, der det uttrykkes misnøye med saksbehandlingen av reguleringssaken og bes om at kommune revurdere sitt standpunkt i denne sak og sørge for etableringen av bibliotek på Bærums Verk. Det ble også omdelt et internt notat fra rådmannen av 15. desember 1999 som svar på dette brevet.

I notatet fra rådmannen forekommer flere feil. Blant annet blir det sagt at *Kommunen gjorde utbygger oppmerksom på manglene utpå høsten 1998, og minte om at planen måtte være mer detaljert enn det som forelå*. Dette medfører så langt revisjonen kan se, ikke riktighet da det ikke var annen kommunikasjon mellom partene i det tidsrommet enn at planseksjonen utsatte prosjektet til 1999 på grunn av stort arbeidspress.

En annen feil i notatet framkommer der det står at det i februar 1999 *ennå ikke forelå en detaljert reguleringsplan slik som avtalt på møte 13.01.1997*. Det møtet som ble avholdt i januar 1997, var den første formelle kontakt mellom Bærum kommune og Løvenskiold som utbygger, og på dette tidspunkt var ikke etableringen av bibliotekfilial med i planene. Bibliotekfilial som en del av "Helsetunet" kom til først på nyåret i 1998 som en følge av vedtak i kommunestyret i november 1997.

I forslag til handlingsprogram står det under endringer rådmannen anbefaler: *Ikke bygge bibliotekfilial på Bærum Verk, fører til reduserte driftsutgifter på kr 1,5 mill hvert år i perioden. Bibliotektilbudet vurderes i forhold til utbyggingen på Fornebu/ Bærum Verk*⁵⁰. I behandlingen i formannskapet 24. november var det fremmet forslag om å avsette 1,5 mill. kr. pr. år til leie av ny bibliotekfilial på Bærums Verk⁵¹. Dette forslaget fikk 6 stemmer for og 11 imot. Under behandlingen i kommunestyret var det 25 stemmer for og 45 stemte mot å avsette 0,6 mill til leie og 1,7 til drift av bibliotek på Bærum Verk⁵². Tilsvarende var det omvendt stemmetall for det endelige vedtaket.

Kommunestyret vedtok: *Kommunestyret kommer tilbake til bibliotekspørsmålet på Bærums Verk når reguleringsplanen er vedtatt*⁵³.

15. desember 2000 behandler kommunestyret reguleringsplanen for Bærums Verk⁵⁴.

⁴⁷ Protokoll fra møtet i kommunestyret 09.12.98, s 42

⁴⁸ Sak 93/99

⁴⁹ Brev av 6. desember 1999 fra eiendomsdirektør hos Løvenskiold-Vækerø AS

⁵⁰ Forslag til handlingsprogram 2000 – 2003, s 61

⁵¹ Møteinnkalling kommunestyret 15.12.1999

⁵² Protokoll fra møtet i kommunestyret 15.12.1999

⁵³ Vedtatt handlingsprogram, vedtak nr 14 side I

⁵⁴ Sak 114/00

Grunnlaget for dette vedtaket er innstilling fra plan- og miljøutvalget som annengangsbehandlet reguleringsaken i 12. oktober 2000⁵⁵, innstillingen fra formannskapet 1. november 2000⁵⁶ samt rådmannens redegjørelse.

Kommunestyre vedtok forslaget til reguleringsplan.

20. juni 2001 behandlet kommunestyret saken om framtidig bibliotekstilbud⁵⁷.

Til grunn for behandlingen lå rådmannens redegjørelse med flere vedlegg, innstilling fra sektorutvalg levekår og innstilling fra formannskapet. Redegjørelsen fra rådmannen tar grundig for seg hvilke alternativer kommunen har for videre tilbud, og rådmannens forslag til vedtak er å ikke etablere bibliotekfilial på Bærums Verk. Sektorutvalgets innstilling fra behandling i møte 29. mai 2001⁵⁸ sier det samme. I innstillingen fra formannskapet den 13. juni 2001⁵⁹ ble det vedtatt i punkt 2 at *Spørsmålet om en filial på Bærums Verk behandles i HP 2002 – 2006*.

Kommunestyret vedtok enstemmig å utsette spørsmålet.

8.3 Revisjonens vurderinger

I forkant av vedtaket i november 1997 forelå Brodd-rapporten som ga kommunestyret et godt grunnlag for å fatte dette vedtaket. Det politiske vedtaket som ble fattet i mai 1998 bygger delvis på det første vedtaket samt at det i forkant var foretatt en grundig økonomisk vurdering av ulike driftsalternativer for det framtidige biblioteket. Saksforberedelsene i forkant av disse vedtakene er etter revisjonens vurdering forsvarlige til å kunne ta en gjennomtenkt politisk avgjørelse.

Når det gjelder behandlingen av økonomimelding og handlingsprogram henholdsvis i juni og desember 1998, er disse etter revisjonen vurdering forsvarlige. De vedtakene som fattes er basert på grundige saksforberedelser, og revisjonen kan ikke se at opplysningene kommunestyret har fått inneholder feil eller mangler.

På kommunestyremøtet 15. desember 1999 fikk representantene utdelt et internt notat fra rådmannen som svar på brev fra Løvenskiold. Dette er en del av saksgrunnlaget og inneholder en rekke feil. Feilene angår både den faktiske gangen i saken og Løvenskiolds deltakelse i planene. Fordi notatet er mangelfullt og feilene såpass omfattende mener revisjonen at kommunestyret i møtet ikke har fått en korrekt redegjørelse av saken slik den sto. Dette er lite tilfredsstillende i forhold til kravet om forsvarlig saksforberedelse. Stemmegivningen i kommunestyret viser at det var uenighet om vedtaket og korrekt informasjon kan da være ekstra betydningsfullt. På den annen side ble dette forslaget også nedstemt under formannskapets behandling da notatet ikke forelå. Dette tyder etter revisjonens mening på at notatet ikke hadde avgjørende betydning for resultatet.

15. desember 2000 behandlet kommunestyret reguleringsplanen. Generelt er de vedtak som er fattet i reguleringsaken etter revisjonens vurdering basert på grundige planforslag og

⁵⁵ Sak 156/00

⁵⁶ Sak 219/00

⁵⁷ Sak 067/01

⁵⁸ Sak 25/01 Framtidig bibliotektilbud

⁵⁹ Sak 120/01

skisser som er utarbeidet av Løvenskiold og Bærum kommune i samarbeid, og vil derfor ikke bli omtalt videre her.

Når det gjelder rådmannens redegjørelse i forkant av behandlingen av biblioteksaken i mai 2001 i kommunestyret, er denne etter revisjonens vurdering grundig og korrekt. I eget punkt 2.4 kommer det i korte trekk fram hva som har skjedd i saken, og hvilke økonomiske konsekvenser det har for kommunen at leiekontrakt er inngått. Revisjonen kan ikke se at saksforberedelsene her hverken er mangelfulle eller feilaktige.

9 REVISJONENS KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

Konklusjon

Har saksbehandlingen i planseksjonen vært forsvarlig og er god forvaltningsskikk fulgt?

Planseksjonen har samlet sett brukt over to år på saksbehandlingen i forbindelse med reguleringssaken. Etter revisjonens vurdering er dette ikke holdbart og kan ikke sies å oppfylle forvaltningsmessige krav til forsvarlighet og god forvaltningsskikk. Revisjonen er innforstått med de kapasitetsproblemer planseksjonen hadde i perioden.

Har Løvenskiold fått tilstrekkelige tilbakemeldinger i reguleringssaken?

Revisjonen mener Løvenskiold har fått et foreløpig svar etter lovens krav. Likevel er det revisjonens oppfatning at det fra planseksjonen burde vært gitt raskere og bedre tilbakemeldinger i løpet av reguleringssaken.

Var det forsvarlig å foreta innkjøp av bøker?

Revisjonen mener dette er bekreftet.

Var det forsvarlig å inngå leiekontrakt?

Revisjonen mener dette er bekreftet.

Har grunnlaget for den politiske behandlingen vært tilfredsstillende?

På møtet 15. desember 1999 fikk medlemmene i kommunestyret utdelt et skriv som inneholder faktiske feil og gir et misvisende bilde av saken. Dette mener revisjonen er uheldig. Sakene som er lagt frem for kommunestyret synes ellers å være forsvarlig utredet.

Anbefalinger

1. Kvalitetssikringen av omdelt materiale til kommunestyret bør innskjerpes.

Litteratur og kildehenvisninger

- Bibliotekets bakside, artikkel i Asker og Bærums Budstikke 12.06.2001
- Broddrapport, Bibliotekplan for Bærum bibliotek 1998-2003, Høgskolen i Oslo 1997
- Forslag til Handlingsprogram for Bærum kommune 1999-2002, kommunestyret 1998
- Forslag til Handlingsprogram for Bærum kommune 2000-2003, kommunestyret 1999
- Forvaltningsloven av 10. februar 1967
- Forvaltningsloven, Kommentartutgave av Geir Woxholth, Juridisk forlag 1986
- Forvaltningsrett, Torstein Eckhoff og Eivind Smith, Tano Aschehoug 1997
- Interne retningslinjer for samlingsutvikling til nye bibliotekfilialer
- Leieavtale om leie av lokaler på Handelsstedet Bærums Verk
- Møteinnkalling kommunestyret 15.12.1999
- Plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77
- Protokoll fra kommunestyrets møte 9.12.1998
- Protokoll fra kommunestyrets møte 15.12.2000
- Protokoll fra kommunestyrets møte 26.11.1997
- Protokoll fra kommunestyrets møte 27.05.1998
- Protokoll fra møtet i plan- og miljøutvalget den 16.02.1999
- Reglementer og delegeringer for kommunale styrer, utvalg, komiteer, nevnder og råd, november 1995
- Reglementer og delegeringer for kommunale styrer, utvalg, komiteer, nevnder og råd, september 1999
- Vedtatt Handlingsprogram for Bærum kommune 1999-2002, kommunestyret 1998
- Vedtatt Handlingsprogram for Bærum kommune 2000-2003, kommunestyret 1999
- Virksomhetsplan 1998, planseksjonen av 12.02.1998
- Virksomhetsplan 1999, planseksjonen av 12.01.1999
- Virksomhetsplan 2000, planseksjonen av 18.02.2000
- Økonomimelding I 1998 for Bærum kommune
- Økonomiutvalgets forslag til handlingsplan 1999-2002
- Årsmelding 1999 for planseksjonen

Vedlegg 1 Gangen i bibliotekssaken:

Punktene som omhandler den politiske behandlingen av saken, er uthevet.

1. 13.01.1997 – Referat fra møte i Kommunegården angående nytt helsesenter på Bærums Verk. Møtet ble avholdt mellom Finn-Ole Langø og Jens Treider fra Løvenskiold, samt Karoline Hasselgård og Johanne Sognnæs fra Bærum kommune. Dette var første formelle kontakt.
2. Fra vinteren 1997 fikk Løvenskiold utarbeidet utnyttelse av eiendommen til formål helsehus, primært med henblikk på leietakernes behov. (Først i januar/februar 1998 ble det utarbeidet tilsvarende forslag for biblioteksfilial.)
3. **04.11.1997 – Møte i komite for arbeid og fritid der det legges fram forslag om bibliotek på Bærums Verk, og at Brodd-rapporten skal legges til grunn for det videre arbeid.**
4. I november 1997 tok Løvenskiold kontakt med Bærum kommune med tanke på reguleringsmessig avklaring, og hvor utgangspunktet var at man forutsatte en mindre vesentlig endring av reguleringsplanen for Bærums Verk av 1988.
5. **26.11.1997 – Vedtak (sak 85/97) i kommunestyret om at det tas sikte på lokalisering av bibliotek sentralt på Bærums Verk. (Ved behandlingen i kommunestyret forelå tegninger og beskrivelser av det planlagte bygget.)**
6. 04.12.1997 – Brev fra rådmannen (K. Johannesen for rådmannen) til direktøren for avdeling levekår der det bes om oppfølging av vedtaket i kommunestyret.
7. **I økonomiutvalgets forslag til handlingsprogram 1998-2001 står det at ”Til bokinnkjøp foreslår utvalget en økt bevilgning på 0,6 mill. til bokinnkjøp per år”**
8. **For 1998 ble det budsjettert med 5,7 mill. kroner på kapitalbudsjettet til kjøp av tomt/grunn til Bærums Verk bibliotek.**
9. 19.03.1998 – Bestilles utarbeidet forslag til omregulering av Bærum Verk. (Nå er bibliotek med i planene.)
10. 06.04.1998 – Møte med fordeling av oppgaver i forbindelse med innsending av forespørsel om regulering.
11. 04.05.1998 – Verifisering av trasé for hovedvannledning over eiendommen.
12. 22.05.1998 – Intensjonsavtale inngått mellom Bærums Verk A/S og Bærum kommune, seksjon helse, miljø og kultur. Punkt 7 i avtalen sier at leieobjektet skal benyttes til bibliotek.
13. **27.05.1998 – Vedtak (sak 43/98) i kommunestyret om biblioteksfilial på Bærums Verk og inngåelse av leieavtale. (Her ble komiteen for arbeid og fritids vedtak tatt til etterretning som bl.a. går utpå hvilket alternativ som skal legges til grunn for drift av biblioteket.)**
14. **17.06.1998 – Økonomimelding I der det ble innarbeidet investeringskostnader og driftsmidler angående biblioteket.**
15. 22.06.1998 – Skisse/forespørsel om regulering innsendt til Bærum kommune fra Løvenskiold. (Sendes fra Jens Treider til saksbehandler Johanne Sognnæs.)
16. 22.06.1998 – Brev fra Grete Keyser - Handelsstedet Bærums Verk der det står at intensjonsavtale er inngått om opprettelse av bibliotek med arealer på ca.457 kvm.
17. 20.07.1998 – Ettersendelse til reguleringsforslaget av illustrasjon i form av bilder og perspektiv, inntegning av volumer.
18. 26.08.1998 – Brev fra Bærum Kommune som utsetter behandling av regulerings sak.
19. 01.09.1998 – Leiekontrakt inngått.

20. 23.09.1998 – På telefonforespørsel til Bærum kommune v/Mjelstad, fikk Løvenskiold opplyst at forslag er mottatt, men ikke vil bli behandlet før 1999. Begrunnelsen var at samfunnsnyttige prosjekter ville bli prioritert.
- 21. I 1998 var det budsjettert med 5,7 mill. kroner på kapitalbudsjettet til kjøp av tomt/grunn til Bærums Verk bibliotek. I det vedtatt handlingsprogram 1999-2002 er det ikke satt av noe midler. Dette i overensstemmelse med forslaget til handlingsprogram fra økonomiutvalget der det står at "På grunn av forsinkelser utsettes etableringen av bibliotek på Bærums Verk til år 2000".**
22. 06.01.1999 – Purring fra Løvenskiold v/Steinar Skui hvor det vises til brev fra Bærum Kommune av 26.08.1998. Purringen begrunnes med at prosjektet er samfunnsmessig, at intensjonsavtaler er inngått og at etableringen av bibliotek i helsetunet ble godkjent av Bærum kommune våren 1998.
23. 12.02.1999 – Referat fra møte om helsetun. Møtet ble avholdt den 20.01. Til stede: Christian Bakkevig (ny saksbehandler fra planseksjonen), Grethe Kayser (Handelsstedet Bærums Verk), sivilarkitekt Jens Treider, Steinar Skui (Løvenskiold) og Morten Johannesen (Løvenskiold Eiendom). Hovedsaker: tilbakemeldinger fra Christian Bakkevig angående reguleringsplanen, behandling av reguleringssaken, samt videre arbeid.
24. 24.02.1999 – Kommentarer til møtereferatet angående progresjonen i reguleringsplan fra Christian Bakkevig, - setter frist til 1.halvår i 2000.
25. 26.02.1999 – Kommentarer til dette fra Steinar Skui hos Løvenskiold, - stiller seg undrende til denne fristen, og har forhåpninger om raskere saksbehandling.
26. 15.03.1999 – Brev fra Bakkevig til Jens Treider angående reguleringsplanen - vurdering av skisse ("som avtalt gir vi en mer konkret tilbakemelding på innsendt skisse for nytt bygg"). Eget avsnitt om reguleringen, og hvordan planen bør se ut.
27. 09.06.1999 – Korrigerings av bygningenes plassering og utforming av uteareal fra Jens Treider.
28. 17.06.1999 – Annonse i avis angående varsel om igangsatt reguleringsarbeid.
29. 06.07.1999 – Brev fra Løvenskiold der de krever avklaring av planområdets omfang, forslag til planbestemmelser, bygningers plassering, krav og omfang av parkeringsplasser, skriftlige tilbakemeldinger hva gjelder uttalelser fra Bærum Kommune samt aktuelle høringsinstanser, status om fremdrift.
30. 08.07.1999 – Møte med Bærum kommune v/Mjelstad, samt Skui, Keyser og Haugstad. Mjelstad ønsker bygningene disponert annerledes, med en "plass" foran biblioteket i underetasjen, og en "rundkjøring" bak byggene. Formål ønskes endret fra næring (blått) til allmenntilgjengelig (brunt).
31. 12.07.1999 – Brev fra Egil Haugstad, - Disposisjonsskisse og referat oversendes Mjelstad for godkjenning i tråd med konklusjoner fra møte med Steinar Skui, Grethe Kayser og Jan Mjelstad i Bærum Kommune den 08.07.
32. 13.07.1999 – Bekreftes ok fra Mjelstad (brevet over)
33. 14.07.1999 – Revidert forslag til regulering i henhold til referater og skisser oversendes fra arkitekt Jens Treider til Mjelstad i planseksjonen.
34. 13.08.1999 – Brev fra Egil Haugstad til Steinar Skui angående vanskeligheter med å få kontakt med planseksjonen i uke 32. Kopi av brevet også til planseksjonen.
35. 25.08.1999 – Samtale med Bakkevig. Justeringer ønskes. Bærum kommune ønsker å lage eget forslag til bestemmelser. Bakkevig opplyser at førstegangsbehandling vil kunne skje i desember 1999.
36. 03.09.1999 – Et notat fra arkitekt Egil Haugstad til Bærum Kommune angående reguleringsplan. (Det har også vært telefonsamtaler.)

37. Forslag til reguleringsbestemmelser fra Bærum Kommune (mottatt hos arkitekten den 20.09.1999).
38. 24.09.1999 – Brev til planseksjonen fra Haugstad angående forslag til reguleringsbestemmelser (bemerkninger/kommentarer/rettelser på forslag til reguleringsbestemmelsene fra Bærum Kommune).
39. 27.10.1999 – Brev fra kommunalteknisk seksjon angående reguleringsplan, - ingen bemerkninger når det gjelder parkering, men ønsker antall avkjørsler redusert.
40. 27.10.1999 – Brev fra VA-plan/investering angående reguleringsplan, - kan ikke godkjenne planen pga. vannledning.
41. 06.12.1999 – Brev fra Morten E. Johannesen angående etablering av helsehus og bibliotek på Bærums Verk. Uttrykker skuffelse angående saksbehandlingen.
- 42. 15.12.1999 – Internt notat ble delt ut under møtet i kommunestyret ved behandlingen av handlingsprogram 2000-2003, der det vises til brevet fra Johannesen den 06.12. I punkt 14 står i det vedtatte handlingsprogrammet står det at kommunestyret skal komme tilbake til bibliotekspørsmålet når reguleringsplanen er vedtatt.**
- 43. 16.12.1999 – Førstegangsbehandling og møteprotokoll fra møte i plan –og miljøutvalget (sak 213/99). Dette vedtok å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn i tidsrommet 21.01.2000 – 21.02.2000.**
44. 17.01.2000 – Brev fra planavdelingen (v/ Bakkevig). Varsel til mottakerne om å gi bemerkninger til reguleringsplanen.
45. Innkomne merknader til forslaget til reguleringsplanen.
46. 17.04.2000 – Kommentarer fra arkitekt Jens Treider til merknadene.
47. 07.06.2000 – Notat fra befaringsplan på Bærums Verk der arkitektene og to kulturvern-konsulenter fra Akershus og Bærum deltok. Konklusjonen var at de framlagte situasjonsplaner, planer og terengutsnitt i all hovedsak ble bifalt. Kopi sendt planseksjonen.
48. 29.06.2000 – Brev fra Egil Haugstad angående revidert forslag til reguleringsplan.
- 49. 12.10.2000 – Annengangsbehandling og møteprotokoll fra møte i plan –og miljøutvalget (sak 156/00).**
- 50. 01.11.2000 – Møte i formannskapet (sak 219/00) - reguleringsplan vedtatt**
51. 07.11.2000 – Brev fra Morten E. Johannesen angående etablering av helsehus og bibliotek. Håper på snarlig beslutning i denne saken med tanke på den politiske behandling som er i ferd med å avsluttes.
- 52. 15.12.2000 – Møte i kommunestyret (sak 114/00) - reguleringsplan vedtatt**
53. 08.01.2001 – Arbeidsnotat fra Ellef Ruud til Harald Skjøsberg angående biblioteksaken og hva det vil innebære at kommunen ikke går inn for prosjektet med henblikk på kommunens kontraktsbrudd og Løvenskiold sitt erstatningsmessige krav.
54. 18.01.2001 – Brev fra Morten E. Johannesen angående handelsstedet Bærums Verk – spørsmål om etablering av bibliotek. Understreker viktigheten av saken.
55. 24.01.2001 – Svarbrev fra Jegstad til Løvenskiold angående avklaring av saken.
56. 05.02.2001 – Brev fra planseksjonen angående reguleringsplanen der det meldes om vedtak.
57. 26.04.2001 – Brev fra Morten E. Johannesen angående handelsstedet Bærums Verk – spørsmål om etablering av bibliotek. Ber om avklaring igjen.
- 58. 29.05.2001 – Behandling i sektorutvalg levekår (sak 25/01) – filial etableres ikke**
- 59. 13.06.2001 – Behandling i formannskapet (sak 120/01) – vedtatt at spørsmål om bibliotekfilialen utsettes til HP 2002-2006**
- 60. 20.06.2001 – Behandling i kommunestyret (sak 067/01) – enstemmig vedtak om at bibliotekfilialspørsmålet utsettes til HP 2002-2006.**

Vedlegg 2 Planseksjonens kommentarer til rapporten.